

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/36/2013
Identifikačné číslo spisu:	5012200838
Dátum vydania rozhodnutia:	09.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5012200838.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobkyne: Bc. Y. P., trvale bytom W., právne zastúpená advokátkou JUDr. Gabrielou Kľačanovou, AK so sídlom v Martine, A. Kmeťa č. 28, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 37424-2/2012-BA zo dňa 17. septembra 2012, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/106/2012-40 zo dňa 20. marca 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/106/2012-40 zo dňa 20. marca 2013 p o t v r d z u j e .

Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania titulom trov právneho zastúpenia vo výške 67,89 €, - na účet právnej zástupkyne do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred prvostupňovým súdom

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline podľa § 250j ods. 2 písm. c/ a d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej č. 37424-2/2012-BA zo dňa 17. septembra 2012, ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Martin č. 1617/2012-MT-DvN zo dňa 3. júla 2012, na základe ktorého bolo rozhodnuté tak, že žalobkyňa podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) a podľa čl. 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia nemá nárok na dávku v nezamestnanosti a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

Žalobkyni priznal náhradu trov konania v sume 317,77 Eur.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že prvostupňovým rozhodnutím Sociálna poisťovňa, pobočka Martin rozhodla v zmysle § 104 ods 1 zákona č. 461/2003 Z.z. a podľa čl. 61

Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej iba základné nariadenie alebo ZN) tak, že žalobkyňa nemá nárok na dávku v nezamestnanosti. V odôvodnení rozhodnutia poukázala na § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., ďalej na ustanovenia čl. 61 ods. 1 a 2 ZN a tiež čl. 65 ods. 5 písm. a) tohto nariadenia. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin žalobkyňa bola dňa 25. mája 2012 zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Predložením uvedeného rozhodnutia si dňa 22. júna 2012 uplatnila nárok na dávku v nezamestnanosti. Podkladom na vydanie rozhodnutia boli údaje v informačnom systéme Sociálnej poisťovne. Žalobkyňa v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, t. j. v období od 25. mája 2009 do 24. mája 2012 na území Slovenskej republiky nepreukázala žiadne doby poistenia v nezamestnanosti: na území iného členského štátu Európskej únie (Veľkej Británie) žalobkyňa preukázala dobu poistenia od 25. mája 2009 do 7. apríla 2012. Z údajov vo vyhlásení na účely posúdenia bydliska, ktoré žalobkyňa predložila pri uplatnení nároku na dávku je zrejmé, že bola v období výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu Európskej únie, že mala stabilné zamestnanie. Z toho vyplýva teda, že zo všetkých dostupných a preukázaných údajov štát bydliska žalobkyne na účely aplikácie čl. 61 a 62 základného nariadenia je potrebné považovať štát výkonu zárobkovej činnosti žalobkyne. Vzhľadom na uvedené skutočnosti pre účely konania o nároku na dávky v nezamestnanosti nie je možné považovať väzby žalobkyne na území Slovenskej republiky za zachované počas výkonu zárobkovej činnosti na území iného členského štátu Európskej únie. Ďalej poukázala na to, že bezprostredne pred uplatnením nároku na dávku v nezamestnanosti žalobkyňa neukončila dobu poistenia v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov a počas posledného zamestnania v inom členskom štáte Európskej únie nebolo jej bydlisko na území Slovenskej republiky, teda čl. 65 ods. 2 a 5 základného nariadenia sa na žalobkyňu nevzťahuje, preto nie je možné použiť pravidlo sčítania dôb poistenia v zmysle čl. 61 základného nariadenia.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal ďalej na skutočnosť, že po podaní odvolania žalobkyňou vo veci rozhodovala žalovaná, ktorá sa stotožnila so skutkovým a právnym záverom prvostupňového správneho orgánu s tým, že žalobkyňa v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 25. mája 2009 do 24. mája 2012 nepreukázala žiadnu dobu poistenia v nezamestnanosti, ktorú by bolo možné zohľadniť na účely nároku na dávku v nezamestnanosti s tým, že žalobkyňa pracovala na území iného členského štátu Európskej únie - Veľkej Británie, žalobkyňa predložila dňa 22. júna 2012 formulár U1, podľa ktorého bola v posudzovanom období, t.j. od 25. mája 2009 do 24. mája 2012 poistená v nezamestnanosti od 25. mája 2009 do 7. apríla 2012. Nakoľko v prvostupňovom konaní o dávke v nezamestnanosti žalobkyňa preukázala v posudzovanom období dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území iného členského štátu Európskej únie bola Sociálna poisťovňa, pobočka Martin povinná posúdiť, či je možné takúto dobu zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 základného nariadenia. Žalobkyňa bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahla doby poistenia v nezamestnanosti v zmysle slovenskej legislatívy. Z uvedeného dôvodu by bolo možné zohľadniť doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté na území Veľkej Británie do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 ods. 1 základného nariadenia len v prípade preukázania zachovania pevných väzieb a bydliska na území Slovenskej republiky počas výkonu posledného zamestnania na území členského štátu Európskej únie. Žalovaná poukázala na to, že nie je možné považovať bydlisko žalobkyne počas jej posledného zamestnania v členskom štáte Európskej únie za zachované na území Slovenskej republiky. Žalobkyňa nebola bezprostredne pred zaradením do evidencie nezamestnanosti pripoistená v nezamestnanosti v zmysle slovenských právnych predpisov, nie je možné takéto pripoistenie v nezamestnanosti získané na území Veľkej Británie zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 základného nariadenia. V súlade s čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia je možné určiť centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať

dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov, pričom žalobkyňa sa na území Veľkej Británie zdržiavala od decembra 2007 do apríla 2012, t.j. viac ako štyri roky podľa formulára U1 - vyhlásenia žiadateľa na účely posúdenia bydliska;

situáciu žalobkyne vrátane povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, táto mala jedno stabilné zamestnanie, na území

Slovenska má rodičov, ktorých navštevovala štyrikrát ročne, na Slovensku nevlastní nehnuteľnosť, navrhovateľka bola zamestnaná na území Veľkej Británie, je zrejme, že daňové povinnosti si plnila na tomto území. Z tohto dôvodu v zmysle koordinačných nariadení je pojem „bydlisko“ potrebné chápať v širších súvislostiach ako miesto, kde sa fyzická osoba trvalejšie zdržuje, kde je jej centrum záujmov, kde trávi čas v mimopracovnom čase. Dôležitá na posúdenie bydliska je jej rodinná situácia, jej rodinné väzby dotknutej osoby a taktiež povaha vykonávanej zárobkovej činnosti vo vzťahu k jej trvalosti, stabilite a dĺžke trvania. Na základe všetkých uvedených kritérií nie je možné považovať bydlisko žalobkyne počas jej zamestnania v členskom štáte Európskej únie za zachované na území Slovenskej republiky.

V preskúmaných rozhodnutiach rozhodovali správne orgány o žiadosti žalobkyne o priznanie dávky v nezamestnanosti. V konaní bolo nesporným, že v zmysle § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. na základe rozhodnutí správnych orgánov podmienky pre priznanie dávky v nezamestnanosti žalobkyňa nesplnila.

Krajský súd po preskúmaní napadnutých rozhodnutí i konaní, ktoré im predchádzali, zistil a konštatoval, že pre riadne posúdenie veci bolo potrebné zo strany správnych orgánov vykonať dokazovanie k otázke zistenia bydliska žalobkyne v súlade s príslušnými ustanoveniami ZN a VkZN. V správnom konaní bolo preukázané, že žalobkyňa bola v pracovnom pomere na území Veľkej Británie od 1. decembra 2007 do 2. decembra 2011, resp. do 7. apríla 2012, v tomto období žalobkyňa bola poistená v nezamestnanosti na území Veľkej Británie, ak by preukázala existenciu väzieb na územie Slovenskej republiky, a teda existenciu bydliska v súlade s citovanými právnymi normami na území SR, teda zachovanie tzv. pôvodného bydliska, tak nárok žalobkyne na priznanie dávky v nezamestnanosti by vznikol.

Preto bude potrebné, aby správne orgány vykonali dostatočné dokazovanie k zisteniu všetkých okolností a pohnútok žalobkyne v súvislosti s jej odchodom zo Slovenskej republiky v roku 2007 do Veľkej Británie a pobytom v skúmanom období v zahraničí. Uvedené skutočnosti je potrebné posudzovať individuálne, teda vo vzťahu ku každej žiadosti o dávku v nezamestnanosti zvlášť, bez ohľadu na fiškálny záujem štátu. Takýto postup nevyplyva z obsahu napádaných rozhodnutí a ani z obsahu predloženého spisu žalovanej, keď nemožno konštatovať, že by rozhodnutie žalovanej, ako aj prvostupňového správneho orgánu bolo vydané na základe presného a úplne zisteného skutočného stavu vecí, na základe ktorého by bolo možné vo veci rozhodnúť.

Podľa zistení krajského súdu, ako vyplýva z obsahu správneho spisu, správny orgán vychádzal zo skutočnosti, že posledné stabilné zamestnanie, ktoré na území Veľkej Británie, ako posledný pracovný pomer žalobkyňa realizovala, bol teda v období od 1. decembra 2007 do 2. decembra 2011, resp. do 7. apríla 2012. Žalovaná vychádzala z toho, že pracovný pomer žalobkyne bol stabilný, resp. mala jedno stabilné zamestnanie. Označenie zamestnávateľa žalobkyne z obsahu rozhodnutia nevyplyva. Takisto posudzovala, resp. žalovaná vychádzala z predloženého tlačiva, že žalobkyňa chodila s periodicitou návštev na Slovensko štyrikrát ročne, nehnuteľnosti na Slovensku nevlastnila, daňové a odvodové povinnosti si plnila na území Veľkej Británie a z týchto atribútov vychádzala pri posudzovaní, že za štát bydliska sa tiež považuje štát zamestnania, t.j. Veľká Británia a z tohto žalovaná ďalej usudzovala, že bydlisko žalobkyne počas jej pracovného pomeru vo Veľkej Británii zachované na území Slovenskej republiky nebolo. Na jednej strane žalovaná poukázala na to, že je potrebné pojem bydlisko chápať v širších súvislostiach ako miesto kde sa fyzická osoba trvalejšie zdržuje, kde je jej centrum záujmov, kde trávi čas v mimopracovnom čase a že pre posúdenie bydliska je dôležitá jej rodinná situácia, rodinné väzby dotknutej osoby a povaha vykonávanej zárobkovej činnosti vo vzťahu k jej trvalosti, stabilite a dĺžke trvania, avšak na druhej strane, napriek tomuto všeobecnému konštatovaniu, v dôvodoch rozhodnutia žalovaná bližšie vo vzťahu k individuálnemu postoju a situácii žalobkyne tieto atribúty neskúmala a nevyhodnotila.

Podľa názoru krajského súdu žalovaná veľmi stroho a formálne vyhodnotila skutkové okolnosti, ktoré mala k dispozícii z predloženého formuláru U1, t. j. dĺžku pobytu žalobkyne v zahraničí, periodicitu návštev žalobkyne na území Slovenskej republiky, skutočnosť, že žalobkyňa na území Slovenskej republiky nevlastnila nehnuteľnosť a tiež obdobie pracovného pomeru žalobkyne vo Veľkej Británii, keď konštatovala, že teda žalobkyňa mala stabilné zamestnanie bez toho, aby skúmala skutočné pohnútky odchodu žalobkyne do zahraničia a dôvody práce žalobkyne mimo územia Slovenskej republiky.

Podľa názoru krajského súdu sú dané kritéria pre spôsob určenia bydliska uvedené v čl. 11 VkZN,

ktorými sa určuje bydlisko nielen v prípade rozdielnych stanovísk inštitúcií, pri určení bydliska osoby, ale podľa krajského súdu sú to kritéria, z ktorých aj v preskúmvanej veci mala žalovaná vychádzať. Predovšetkým súd konštatuje, že žalovaná sa vôbec nezaoberala v dôvodoch rozhodnutia a nevykonala dokazovanie k otázke trvalosti, prítomnosti žalobkyne na území dotknutého členského štátu, žalovaná len konštatovala dĺžku pobytu žalobkyne na území Veľkej Británie (od roku 2007 do roku 2012). Taktiež z obsahu preskúmvaných rozhodnutí a vykonaného dokazovania nie je zrejmé, že by zisťovala a vyhodnocovala konkrétnu situáciu žalobkyne v súvislosti s pobytom žalobkyne a jej zamestnaním na území Veľkej Británie. V prípade konštatovania rodinnej situácie a rodinných väzieb žalobkyne tieto tak isto bližšie nezisťovala. V prípade skúmania bytovej situácie a najmä toho, či bytová situácia žalobkyne vo Veľkej Británii, pokiaľ mala žalovaná za to, že jej bydlisko ostalo v mieste posledného zamestnania, mala uvedené skutočnosti preveriť a v tomto smere vykonať dokazovanie. V správnom spise sa nachádza vyjadrenie žalobkyne označené ako väzby ku Slovensku, z ktorého vyplýva, že za prácou odišla ohľadne lepších pracovných príležitostí, svoj trvalý pobyt si zachovala na Slovensku, tu má svoju rodinu, priateľov, všetko, že pravidelne sa táto vracala na Slovensko, že žalobkyňa má na Slovensku zriadené Stavebné sporenie, všetky voľné finančné prostriedky si žalobkyňa ukladá na účty a vklady na Slovensku, na Slovensku platí miestne poplatky za komunálny odpad a drobné stavebné odpady, na Slovensku má zriadené životné poistenie, navštevuje lekára. Je zrejmé, že správne orgány sa týmito tvrdeniami žalobkyne vôbec nezaoberali, pričom žalobkyňa k týmto tvrdeniam predkladala aj dôkazy, ktoré sa v správnom spise nachádzali. Tieto zo strany správneho orgánu zostali bez povšimnutia, týmito sa správny orgán nezaoberal, ani tieto nevyhodnocoval. V súlade s ostatnými kritériami čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia mal vykonať dokazovanie a vyhodnotiť ho. Pokiaľ by vykonané dokazovanie nebolo dostačujúce bola žalovaná povinná podľa názoru krajského súdu v preskúmvanej veci skúmať s poukazom na čl. 11 ods. 2 citovaného vykonávacieho nariadenia samotný úmysel žalobkyne, teda hlavne jej pohnútky a dôvody, ktoré ju viedli k tomu, aby odišla v roku 2007 do Veľkej Británie, pracovať tam a pohnútky, ktoré ju viedli k návratu do Slovenskej republiky v roku 2012.

V súlade s čl. 11 vykonávacieho nariadenia žalovaná teda nevykonala dostatočné dokazovanie a vo vzťahu k tomuto nezistila všetky skutkové okolnosti, bude potrebné, aby žalovaná, resp. prvostupňový správny orgán doplnil dokazovanie a to aj výsluchom žalobkyne, jej rodinných príslušníkov, prípadne ďalších osôb k otázke preskúmania (preukázania) tvrdení žalobkyne o neprerušení väzieb so SR, o stabilite bydliska na území Slovenskej republiky. Taktiež krajský súd žalovanej uložil doplniť dokazovanie a vyhodnotiť ho aj vo vzťahu k listinným dôkazom žalobkyne, ktoré sa nachádzajú v administratívnom spise. Krajský súd v Žiline takisto nepovažoval za dostatočné písomné podklady pre rozhodnutie napr. len vyplnený formalizovaný dotazník pre účely preukázania bydliska, pričom ani údaje uvedené žalobkyňou v predmetnom dotazníku žalovaná ani prvostupňový správny orgán nevyhodnotili - napr. aj príloha k tomuto dotazníku označená zo strany žalobkyne ako väzby k Slovensku a ostatné doklady nachádzajúce sa v spise. Krajský súd zdôraznil, že bez podrobného a bezprostredného vypočutia žiadateľa o dávku v nezamestnanosti nie je možné určiť tzv. centrum záujmov dotknutej osoby podľa čl. 11 V k Z N a pokiaľ žalovaná v tomto smere vyvodila skutkové a právne závery, tieto nie sú založené na riadne zistenom skutkovom stave veci. Otázku rodinných väzieb nie je možné posúdiť na základe formalizovaného tlačiva, ktorého vyplnenie len požadovaných údajov môže byť bez uvedenia súvislostí aj na ujmu žiadateľa.

Podľa názoru súdu na základe doterajšieho dokazovania nemožno sa teda bez akýchkoľvek pochybností stotožniť s názorom žalovanej, že o mieste bydliska žalobkyne na základe kritérií uvedených v čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia pochybnosti nevznikli a preto nebolo možné aplikovať čl. 11 ods. 2 tohto nariadenia, t. j. skúmať aj úmysel dotknutej osoby. Predovšetkým je treba uviesť, že súčasťou skúmania „miesta bydliska“ nie je len preukázanie skutočností svedčiacich o nezachovaní bydliska v Slovenskej republike, ale aj skúmanie reálnych podmienok existencie bývania v mieste pobytu - výkonu zamestnania. V tomto smere nebol vykonaný zo strany žalovanej a prvostupňového správneho orgánu žiadny dôkaz. Prítomnosť žalobkyne vo Veľkej Británii nemohla žalovaná bez ďalšieho považovať za trvalý a stabilný bez skúmania okrem iného aj otázky reálneho bydliska vo Veľkej Británii. Napokon bude na žalovanej, aby osvedčila zhodu názorov na bydlisko žalobkyne v zmysle čl. 11 ods. 1 Nariadenia s príslušnou inštitúciou Veľkej Británie o určení „centra záujmov“, dotknutej osoby.

Z týchto dôvodov Krajský súd v Žiline zrušil napadnuté rozhodnutie žalovanej aj prvostupňové správne rozhodnutie a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

II.

Odvolanie žalovanej a vyjadrenie žalobkyne

Vo včas podanom odvolaní žalovaná navrhla rozsudok krajského súdu zmeniť a žalobu zamietnuť alebo ho zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Predtým však uviedla, že v prípade vzniku pochybností o výklade a aplikácii základného a vykonávacieho nariadenia pri rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, žiada o prerušenie konania vo veci odvolania žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, č.k. 21S/106/2012-40, zo dňa 20. marca 2013, podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP, podľa ktorého súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenských súdov o rozhodnutie o predbežnej otázke (o výklade čl. 65 ods. 2 a 5 základného nariadenia a výklad čl. 11 vykonávacieho nariadenia, t. j. pojmu „bydlisko“) podľa článku 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.

Ďalej žalovaná uviedla, že svoje rozhodnutie považuje za opreté o náležité zistený skutkový stav opakujúc argumenty uvedené v konaní pred krajským súdom a v napadnutých rozhodnutiach a tiež je aj dostatočne zrozumiteľné.

Na záver uviedla, že Sociálna poisťovňa v mnohých prípadoch uznala bydlisko za zachované v Slovenskej republike počas posledného zamestnania vykonávaného na území iného členského štátu Európskej únie. Od účinnosti základného nariadenia, t. j. od 1. mája 2010, tak rozhodla v prospech klientov vo viac ako 12 000 prípadoch.

V podrobnom odôvodnení okrem toho, pri výklade pojmu bydlisko, poukázala na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 17. februára 1977, c 76-76 - Silvana Di Paolo proti Office national de l'emploi, podľa ktorého je pri určovaní bydliska vhodné vziať do úvahy charakter zamestnania, ktoré pracovník našiel v členskom štáte. A aj podľa rozhodnutia Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2, z 12. júna 2009 o rozsahu pôsobnosti čl. 65 ods. 2 základného nariadenia by viac nebolo prijateľné, ak by sa príliš širokým výkladom pojmu „bydlisko“ mala rozšíriť oblasť uplatnenia článku 65 základného nariadenia tak, aby zahŕňala všetky osoby, ktoré majú dosť stabilné zamestnanie v členskom štáte a ktoré nechali svoje rodiny vo svojej krajine pôvodu.

Žalobkyňa sa k odvolaniu vyjadrila tak, že navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť a okrem už uvedených dôvodov uviedla, že ako osamostatňujúca sa dospelá mladá osoba nechcela žiť odkázaná len na dávku v hmotnej núdzi (60,50 €) a preto dočasne odišla za prácou do Anglicka. Poukázala na podobné prípady Ing. L. S. a N. T., ktorým však dávka v nezamestnanosti priznaná bola a uplatnila si trovy konania v sume 67,89 €.

III.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky, ako súdom odvolacím

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 211 a nasl. OSP) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Podľa § 250ja ods. 2 OSP odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie 20. marca 2013. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariadovať pojednávanie a takýto postup bol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 9. apríla 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Súd v správnom súdnictve preskúma rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky. Podľa § 104 ods. 7 uvedeného zákonného ustanovenia rok poistenia v nezamestnanosti je 365 dní poistenia v nezamestnanosti.

Podľa čl. 61 ods. 1 ZN príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoréhokolvek z členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

Podľa čl. 61 ods. 2 ZN s výnimkou prípadov uvedených v čl. 65 ods. 5 písm. a) sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky: doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia, doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo - doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

Podľa čl. 65 ods. 1 ZN (vzťahuje sa na nezamestnané osoby, ktoré mali bydlisko v inom členskom štáte ako je príslušný štát) Osoba, ktorá je čiastočne alebo prerušovane nezamestnaná a ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobková činná osoba, mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát, má byť k dispozícii svojmu zamestnávateľovi alebo službám zamestnanosti v príslušnom členskom štáte. Takáto osoba poberá dávky v súlade s právnymi predpismi príslušného členského štátu, ako keby mala bydlisko v tomto členskom štáte. Tieto dávky poskytuje inštitúcia príslušného členského štátu.

Podľa odseku 2 úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobková činná osoba, mala bydlisko v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu, má byť k dispozícii službám v nezamestnanosti v členskom štáte bydliska. Bez toho, aby bol dotknutý čl. 64, úplne nezamestnaná osoba môže ako dopĺňujúci krok prihlásiť sa u služieb zamestnanosti členského štátu, v ktorom vykonávala svoju poslednú činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobková činná osoba.

Podľa odseku 3 čl. 65 ZN nezamestnaná osoba uvedená v prvej vete odseku 2 sa zaeviduje ako osoba hľadajúca prácu u príslušných služieb zamestnanosti členského štátu jej bydliska, podlieha systémovému kontrolnému postupu a dodržiava podmienky ustanovené právnymi predpismi tohto štátu. Ak sa rozhodne, že sa zaeviduje ako osoba hľadajúca prácu tiež v členskom štáte, v ktorom vykonávala svoju poslednú činnosť ako zamestnanec osoba alebo samostatne zárobkovo činná osoba, musí spĺňať povinnosti uplatniteľné v tomto štáte.

V odseku 4 uvedeného článku sa stanovuje, že vykonávanie druhej vety odseku 2 a druhej vety odseku 3 ako aj dojednaní o výmene informácií, o spolupráci a vzájomnej pomoci medzi inštitúciami a službami členského štátu bydliska a členského štátu, v ktorom daná osoba vykonávala svoje posledné povolanie, sa ustanovia vo vykonávacom nariadení.

Podľa odseku 5 citovaného článku písm. a) nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska. Podľa písmena b) ak však pracovník iný ako cezhraničný pracovník, ktorý poberal dávky na náklady príslušnej inštitúcie členského štátu, ktorého právnym predpisom podliehal naposledy, poberá najprv pri jeho návrate do členského štátu bydliska dávky v súlade s článkom 64, pričom sa poberanie dávok v súlade s písm. a) pozastaví na dobu, počas ktorej poberá dávky podľa právnych predpisov, ktoré sa na neho vzťahovali naposledy.

Podľa odseku 6 dávky poskytované inštitúciou miesta bydliska podľa odseku 5 sú naďalej poskytované na jej náklady. S výhradou odseku 7 však príslušná inštitúcia členského štátu, právne predpisy ktorého sa na danú osobu vzťahovali naposledy, nahradí inštitúcii miesta bydliska plnú výšku dávok poskytovaných touto inštitúciou počas prvých troch mesiacov. Výška náhrady počas tejto doby nemôže byť vyššia, ako je splatná výška v prípade nezamestnanosti podľa právnych predpisov príslušného členského štátu. V prípade uvedenom v odseku 5 písm. b) doba, počas ktorej sa dávky poskytujú podľa článku 64, sa odpočíta od doby uvedenej v druhej vete tohto odseku. Dojednania o náhrade sa ustanovia vo vykonávacom nariadení.

Podľa odseku 7 doba náhrady uvedená v odseku 6 sa však predĺži na päť mesiacov, ak daná osoba počas predchádzajúcich 24 mesiacov dosiahla doby zamestnania alebo samostatne zárobkovo činného zamestnania aspoň 12 mesiacov v členskom štáte, právne predpisy ktorého sa na ňu vzťahovali naposledy, ak takéto doby by zakladali nárok na dávky v nezamestnanosti.

Napokon podľa odseku 8 na účely odsekov 6 a 7 môžu dva alebo viaceré členské štáty alebo ich príslušné orgány určiť iné metódy náhrady, alebo upustiť od všetkých náhrad medzi inštitúciami, ktoré podliehajú pod ich právomoc.

Podľa čl. 11 ods. 1 VkZN ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;

situáciu dotknutej osoby vrátane:

povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;

jej rodinného stavu a rodinných väzieb;

vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;

v prípade študentov zdroja ich príjmov;

jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;

členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

Podľa odseku 2 tohto ustanovenia ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

Podľa § 209 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa odseku 2 tohto ustanovenia rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní alebo o opravnom prostriedku. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v celom rozsahu.

Podľa § 196 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Okrem argumentácie krajského súdu, ktorú si odvolací súd plne osvojuje a odkazuje na ňu, je nevyhnutné poukázať i na niektoré judikáty a odkazy Európskeho súdneho dvora pri riešení parciálnej otázky priznania, či nepriznania dávok v nezamestnanosti so zreteľom na výklad pojmu bydlisko a pobyt, ktoré sú upravené v čl. 1 písm. j a k ZN tak, že „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva a

„pobyt“ znamená prechodné bydlisko.

Predtým však odvolací súd vysvetlí z akého dôvodu nebolo v prerokúvanej veci, podľa jeho názoru jeho povinnosťou požiadať o zodpovedanie prejudiciálnej otázky Európsky súdny dvor, tak ako to stanoví článok 234 Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev.

Podľa čl. 234 Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev Súdny dvor má právomoc vydať predbežný nález o otázkach, ktoré sa týkajú:

- a) výkladu tejto zmluvy;
- b) platnosti a výkladu aktov orgánov Spoločenstva a ECB;
- c) výkladu štatútov orgánov zriadených aktom Rady, ak to tak tieto štatúty stanovia.

Ak je takáto otázka predložená niektorému súdu členského štátu a tento súd usúdi, že rozhodnutie o tejto otázke je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia, môže požiadať Súdny dvor, aby o nej vydal nález.

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento súdny orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor, aby o nej rozhodol.

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor.

V prerokúvanej veci jednak nebola odvolaciemu súdu predložená otázka, ktorú by mal položiť povinne Európskemu súdному dvoru (ďalej aj ESD), bol len požiadaný o úvahu, že ak by pri svojom rozhodovaní mal pochybnosti o výklade ZN a VkZN (a odvolací súd o výklade predpisov ES pochybnosti v tejto veci nemal) mal by prerušiť konanie a požiadať o zodpovedanie prejudiciálnej otázky, ktorá však nebola zo strany žalovanej nijako sformulovaná.

Ďalej sa odvolací súd domnieva, že so zreteľom na judikatúru ESD, ktorú ďalej v odôvodnení uvedie, nevznikli v prerokúvanej veci pochybnosti o výklade pojmu bydlisko, pretože ZN a VkZN dostatočne jasne stanovujú kritériá na ich určenie, ktoré dopĺňa judikatúra, ale najmä v prerokúvanej veci ide predovšetkým o to, že doposiaľ žalovaná nezhrmaždila dostatočné množstvo podkladov a dôkazov potvrdzujúcich, či vyvracajúcich tvrdenia, ktoré vzala za podklad svojho rozhodnutia, že žalobkyňa mala bydlisko v rokoch 2009 až 2012 na území Veľkej Británie. Jej tvrdenia považoval ako krajský, tak i odvolací súd, za predčasné.

Na nesplnenie tejto základnej úlohy správneho orgánu, bez toho, aby o otázke, kde mala žalobkyňa v rokoch 2009 až 2012 bydlisko, vznikol spor tak ako to predpokladá čl. 11 ods. 1 VkZN, nemá preto vplyv polozenie a zodpovedanie akejkoľvek prejudiciálnej otázky týkajúcej sa výkladu pojmu bydlisko. Nateraz bude dôležité, aby žalovaná objasnila základné skutočnosti, vedúce k zisteniu, kde žalobkyňa bydlisko v zmysle citovaných európskych právnych noriem mala.

Ak by ani po vyčerpávaní dokazovania a vypočutí všetkých zainteresovaných o tejto otázke (ktorú by v žiadnom prípade v podobe prejudiciálnej otázky nezodpovedal ESD) a opätovnom rozhodnutí o priznaní, či nepriznaní dávok v nezamestnanosti žalobkyni, bolo nevyhnutné, so zreteľom na výsledky dokazovania i splnenie podmienok uvedených v čl. 11 ods. 1 VkZN, takú otázku ESD predložiť, bude odvolací súd v prípade jej jasnej a jednoznačnej formulácie žalovanou, viazaný čl. 234 Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev.

Pokiaľ ide o judikatúru nielen k pojmom bydlisko, či pobyt, ale aj k prístupu a vykladaniu ZN a VkZN v častiach, ktoré sa týkajú prerokúvanej veci, odvolací súd odkazuje napr. na rozsudok ESD vo veci C-90/97 Robin Swaddling c/a Adjudication Commissioner z 25. februára 1999, ktorého výrok znel nasledovne:

„Článok 10a Nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci Spoločenstva, vo svojej upravenej a aktualizovanej verzii Nariadením Rady (EHS) č. 2001/83 z 2. júna 1983, tak ako bolo upravené Nariadením Rady (EHS) č. 1247/92 z 30. apríla 1992, prečítaný v kombinácii s prvým článkom, písmeno h) tohto nariadenia, odporuje tomu, aby v prípade, ak osoba uplatnila svoje právo na voľný pohyb za účelom usadenia sa v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom pracovala a mala zvyčajné bydlisko, a vráti sa do pôvodného členského štátu, v ktorom má bydlisko jej rodina za účelom hľadania práce, tento štát vyžadoval pre získanie dávky podľa článku 10a nariadenia č. 1408/71 podmienku zvyčajného bydliska v tomto štáte, ktorá okrem zámeru bydliska predpokladá existenciu odhadnuteľného obdobia bydliska.“

Podobne podporne k tomu vyznieva i odôvodnenie rozsudku vo veci C-443/11 z 11. apríla 2013, F. P. Y., M. A. L., J. G. J. H. proti Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, podľa ktorého:

„Z článku 65 ods. 2 nariadenia č. 883/2004 vyplýva, že sa cezhraničný pracovník, ktorý je úplne nezamestnaný a ktorý býval v inom členskom štáte, ako je príslušný členský štát, a naďalej býva v tomto členskom štáte, členskom štáte bydliska, musí dať k dispozícii službám zamestnanosti uvedeného štátu. Toto ustanovenie upravuje, že ako doplňujúci krok sa môže dať k dispozícii službám zamestnanosti členského štátu, v ktorom vykonával poslednú činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

Pokiaľ ide o iného pracovníka ako cezhraničného pracovníka, ktorý je úplne nezamestnaný, tento sa musí dať k dispozícii buď službám zamestnanosti štátu svojho bydliska, ak sa do tohto štátu vráti, alebo službám členského štátu posledného zamestnania, ak sa do uvedeného štátu nevráti.

Možnosť cezhraničného pracovníka, ktorý je úplne nezamestnaný, upravená v článku 65 ods. 2 nariadenia č. 883/2004, dať sa ako doplňujúci krok k dispozícii službám zamestnanosti členského štátu svojho posledného zamestnania, predstavuje nový prvok vo vzťahu k obsahu článku 71 ods. 1 písm. a) bodu ii) nariadenia č. 1408/71. Dotknutý pracovník môže takisto v uvedenom štáte využiť služby pre opätovné zaradenie do pracovného procesu bez ohľadu na väzby, ktoré si v tomto štáte zachoval, a najmä ak tam má lepšie možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu. Týmto normotvorca čiastočne zohľadnil už citovaný rozsudok Miethe.

Podľa tohto rozsudku však pracovník, ktorého väzby so štátom jeho posledného zamestnania boli také, že mal v tomto štáte najlepšie možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu a ktorý tak mal byť považovaný za iného pracovníka ako cezhraničného pracovníka, môže využiť nielen služby tohto štátu pre opätovné zaradenie, ale aj od neho poberať dávky v nezamestnanosti.

Následne vzniká otázka, či nariadenie č. 883/2004 zachovalo možnosť pre takého pracovníka získať v členskom štáte svojho posledného zamestnania dávky v nezamestnanosti.

V tejto súvislosti treba konštatovať, že táto možnosť nevyplýva zo znenia článku 65 ods. 2 tohto nariadenia. Tento stanovuje, že úplne nezamestnaný cezhraničný pracovník sa musí dať k dispozícii službám zamestnanosti štátu svojho bydliska. Ide o povinnosť a nie o možnosť. Podľa odseku 5 písm. a) uvedeného článku poberá uvedený pracovník dávky, a teda aj dávky v nezamestnanosti, podľa právnych predpisov členského štátu bydliska, akoby sa tieto naňho vzťahovali počas vykonávania jeho poslednej činnosti ako zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činné osoby. Pri službách zamestnanosti členského štátu jeho posledného zamestnania sa môže prihlásiť iba ako doplňujúci krok. V súlade s článkom 56 ods. 1 vykonávacieho nariadenia, ktorý odkazuje na článok 65 ods. 2 nariadenia č. 883/2004, toto prihlásenie sa týka iba hľadania práce.

Keďže je nariadenie č. 883/2004 neskoršieho dátumu ako už citovaný rozsudok Miethe, mohol normotvorca, ak by si tak prial, v snahe aktualizovať a zjednodušiť existujúce pravidlá, formulovať článok 65 tohto nariadenia tak, žeby v ňom úplne a výslovne zahrnul výklad článku 71 nariadenia č. 1408/71 poskytnutý Súdnym dvorom v tomto rozsudku. Neurobil to však. Za týchto podmienok treba vychádzať z toho, že skutočnosť, že v článku 65 ods. 2 nariadenia č. 883/2004 nie je výslovne zmienená možnosť poberať dávky v nezamestnanosti od členského štátu posledného zamestnania, odzrkadľuje vedomý zámer normotvorcu obmedziť zohľadnenie už citovaného rozsudku Miethe tým, že pre dotknutého pracovníka je stanovená iba doplňujúca možnosť zapísať sa ako žiadateľ o prácu v službách zamestnania tohto členského štátu na to, aby v ňom získal doplňujúcu pomoc pri opätovnom zaradení do pracovného procesu.

Tento výklad je navyše potvrdený prípravnými prácami k nariadeniu č. 883/2004 a k vykonávaciemu nariadeniu.

Pokiaľ ide o nariadenie č. 883/2004, Európska komisia navrhla ukončiť existujúci systém, podľa ktorého nezamestnaný cezhraničný pracovník dostáva dávky v nezamestnanosti skôr od štátu bydliska ako od štátu, v ktorom naposledy pracoval. V oznámení z 27. januára 2004 však Komisia uviedla, že Rada v spoločnej pozícii (ES) č. 18/2004 vydanéj 26. januára 2004 na účely prijatia nariadenia č. 883/2004 (Ú. v. EÚ 79 E, s. 15) nedosiahla dohodu o tomto návrhu a zachovala zodpovednosť štátu bydliska za vyplácanie dávok.

Pokiaľ ide o vykonávacie nariadenie, Európsky parlament v správe z 10. júna 2008 navrhol spresniť v odôvodnení tohto nariadenia, že možnosť pracovníka prihlásiť sa pri službách zamestnanosti štátu jeho

posledného zamestnania má slúžiť na podporu mobility zamestnancov a nezamestnaných osôb tak, aby mal pracovník nárok iba na jednu dávku v členskom štáte bydliska. Parlament poukázal na to, že jeho doplnok bol určený na odstránenie akejkoľvek nejasnosti o uplatnení alebo neuplatnení už citovaného rozsudku *Miethe*. Odôvodnenie 13 uvedeného nariadenia však v podstate preberá doplnok identických pojmov navrhnutý Parlamentom.

Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či predpisy o voľnom pohybe pracovníkov nachádzajúce sa najmä v článku 45 ZFEÚ treba vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby členský štát posledného zamestnania odmietol v súlade so svojimi právnymi predpismi priznať cezhraničnému pracovníkovi, ktorý je úplne nezamestnaný a ktorý má v tomto štáte najlepšie možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu, poberanie dávok v nezamestnanosti z dôvodu, že pracovník nebýva na jeho území.

Túto otázku treba preskúmať vo svetle takých situácií, v akej sa nachádza pán Y.. Situácia pracovníkov, v akej sa nachádzajú pani L. a pán H., má špeciálne charakteristiky, ktoré budú predmetom preskúmania v rámci odpovedí na tretiu a štvrtú otázku.

Treba konštatovať, že so zreteľom na koordináciu vyžadovanú nariadením č. 883/2004 skutočnosť stanovenia podmienky bydliska upravenej vo vnútroštátnom práve nevedie v situácii, v akej sa nachádza pán Y., k inému výsledku, akým je ten pri uplatnení pravidiel nachádzajúcich sa v článku 65 ods. 2 a článku 65 ods. 5 písm. a) nariadenia č. 883/2004, podľa ktorých cezhraničný pracovník, ktorý je úplne nezamestnaný, poberá dávky podľa právnych predpisov členského štátu bydliska, ako keby sa na neho vzťahovali tieto právne predpisy počas jeho poslednej činnosti ako zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činné osoby a tieto dávky mu poskytuje inštitúcia miesta bydliska. Navyše podľa znenia článku 11 ods. 3 písm. c) tohto nariadenia osoba, ktorá poberá dávky v nezamestnanosti podľa ustanovení tohto článku 65, na základe právnych predpisov členského štátu bydliska podlieha právnym predpisom tohto členského štátu. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že vnútroštátne orgány uviedli predmetný článok 65 na zamietnutie žiadostí o poskytnutie, resp. o pokračovanie v poskytovaní dávok v nezamestnanosti podaných žalobcami v konaní vo veci samej a navrhli im obrátiť sa na orgány ich štátu bydliska.

Z judikatúry Súdneho dvora k nariadeniu č. 1408/71 vyplýva, že prijatím nariadenia č. 883/2004 normotvorca Únie so zreteľom na širokú mieru voľnej úvahy, ktorú má, pokiaľ ide o voľbu najvhodnejších opatrení na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 42 ES, si v zásade splnil povinnosť, ktorá mu vyplývala z poverenia udeleného týmto článkom, vytvoriť systém, ktorý umožní pracovníkom prekonať prekážky, ktoré im môžu vyplynúť z vnútroštátnych predpisov schválených pre oblasť sociálneho zabezpečenia (pozri analogicky najmä rozsudok zo 16. júla 2009, von *Chamier-Glisczinski*, C-208/07, Zb. s. I-6095, bod 64 a citovanú judikatúru).

Vzhľadom na vyššie uvedené konštatovanie, podľa ktorého uplatnenie vnútroštátnej právnej úpravy v konkrétnom prípade môže byť v súlade s ustanovením sekundárneho práva, v prejednávanej veci s nariadením č. 883/2004, nutne neznamená, že sa táto právna úprava vymyká z rozsahu pôsobnosti ustanovení Zmluvy o EÚ (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky von *Chamier-Glisczinski*, už citovaný, bod 66, ako aj v oblasti poskytovania dávok v nezamestnanosti z 18. júla 2006, *De Cuyper*, C-406/04, Zb. s. I-6947, a z 11. septembra 2008, *Petersen*, C-228/07, Zb. s. I-6989).

V tejto súvislosti vyplýva zo spisu, ktorým Súdny dvor disponuje, že dávky v nezamestnanosti poskytnuté holandskými orgánmi sú vyššie ako tie poskytované belgickými orgánmi, ale tieto sú vyplácané počas dlhšieho obdobia.

Treba však pripomenúť, že článok 48 ZFEÚ upravuje koordináciu právnych predpisov členských štátov, a nie ich harmonizáciu, týmto ustanovením nie sú dotknuté hmotnoprávne a procesné rozdiely medzi systémami sociálneho zabezpečenia jednotlivých členských štátov, a teda ani nároky osôb poistených v týchto systémoch (pozri rozsudok von *Chamier-Glisczinski*, už citovaný, bod 84 a citovanú judikatúru). Za týchto podmienok nemôžu pravidlá Zmluvy týkajúce sa voľného pohybu zabezpečiť poistencovi, že premiestnenie sa do iného členského štátu bude z hľadiska sociálneho zabezpečenia neutrálne. Vzhľadom na rozdiely systémov a právnych úprav členských štátov v tejto oblasti môže totiž byť takéto premiestnenie v jednotlivých prípadoch pre poistenca viac alebo menej výhodné, pokiaľ ide o finančné dôsledky (pozri rozsudky von *Chamier-Glisczinski*, už citovaný, bod 85, a z 12. júla 2012, *Komisia/Nemecko*, C-562/10, zatiaľ neuverejnený v Zbierke, bod 57).

Následne treba na prvú otázku odpovedať, že po nadobudnutí účinnosti nariadenia č. 883/2004 sa

ustanovenia článku 65 tohto nariadenia nemajú vykladať vo svetle už citovaného rozsudku Miethe. Pokiaľ ide o cezhraničného pracovníka, ktorý je úplne nezamestnaný a ktorý si zachoval v členskom štáte svojho posledného zamestnania také osobné a profesijné väzby, že má v tomto štáte najlepšie možnosti na opätovné zaradenie do pracovného procesu, treba tento článok 65 chápať v tom zmysle, že umožňuje takému pracovníkovi dať sa dopĺňujúcim spôsobom k dispozícii službám zamestnanosti uvedeného štátu, nie však na účely získania dávok v nezamestnanosti od tohto štátu, ale iba na účely využitia služieb na opätovné zaradenie do pracovného procesu.

Z týchto citácií, ale i z obsahu ďalších rozsudkov ESD vyplýva jednoznačne, že cieľom ZN a VZN bolo jednak zjednodušiť úpravu platnú predtým - do 1. mája 2010, ale aj, ako ustanovuje článok 15 Preambuly ZN, podľa ktorého je potrebné, aby osoby, ktoré sa pohybujú v rámci spoločenstva, podliehali systému sociálneho zabezpečenia iba jediného členského štátu, aby sa tak predišlo prekývaniu uplatniteľných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov a komplikáciám, ktoré by z toho mohli vzniknúť.

Z uvedeného, sledujúc judikatúru ESD, je prioritnou voľný pohyb osôb, kapitálu a služieb v rámci EÚ, pred viazanosťou a zviazanosťou občanov jednotlivých členských štátov Európskej únie s ich systémami sociálneho zabezpečenia a poistenia, teda cieľom je vytvoriť taký systém, aby osoba pracujúca v ktoromkoľvek členskom štáte, mohla uplatniť požiadavky na sociálne zabezpečenie alebo poistenie v ktoromkoľvek inom členskom štáte Únie, najmä však v štáte, kde má bydlisko, kde sa vrátila lebo tam bydlisko mala a je s týmto štátom zviazaná rôznymi odôvodniteľnými väzbami, resp. dokonca v štáte, kde sa rozhodne usadiť.

So zreteľom na tieto úvahy je i v prerokovanej veci treba, vychádzajúc z platnej európskej legislatívy brať na zreteľ nielen to, kde bude napokon preukázané, že žalobkyňa mala bydlisko v rokoch 2009 až 2012, ale najmä, kde má najpevnejšie väzby a kde sa do budúcnosti bude chcieť usadiť a cítiť najlepšie sociálne i spoločensky ukotvená, prihliadajúc najmä na rodinné, spoločenské, ale aj pracovné väzby.

IV.

Trovy konania

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že náhradu trov odvolacieho konania žalobkyni s poukazom na § 250k ods. 1 OSP priznal, keďže v odvolacom konaní mala úspech v sume 67,89 €, ktorá pozostáva z náhrady za písomné vyjadrenie k odvolaniu žalovanej v sume 60,08 € a režijného paušálu 7,81 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.